

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Goeree- Overflakkee

**Onderzoek bestuur en
samenwerkingsverband**

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 31 januari 2024

Samenvatting

Tenminste eens in de vier jaar onderzoekt de Inspectie van het Onderwijs elk bestuur van een samenwerkingsverband in Nederland. We hebben bij het bestuur van de Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee onderzocht of het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uitvoert en de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs realiseert. Daarnaast hebben we onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het samenwerkingsverband op orde is en of er sprake is van deugdelijk financieel beheer (zie Onderzoekskader 2021, bijlage 1).

Context

Het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs (PO2811) is gelegen op het eiland Goeree Overflakkee, en alles daarbuiten is 'de overkant'. Het samenwerkingsverband vormt samen met Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs (VO2805) één werkorganisatie onder de noemer: Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Goeree-Overflakkee (SWV GO). De samenwerking tussen SWV GO en de gemeente Goeree-Overflakkee is eveneens sinds enkele jaren geformaliseerd met een samenwerkingsovereenkomst, waarin het SWV GO en de gemeente doelen, beoogde resultaten en middelen hebben vastgelegd om zo te komen tot een meer inclusieve maatschappij.

Wat gaat goed?

Ieder kind is in beeld en volgt onderwijs

Het lukt het samenwerkingsverband goed om vanuit de visie de school in gesprek te gaan met ouders, (gemeentelijke) zorgpartners en andere betrokkenen zodra er behoefte is aan extra ondersteuning. Gefaciliteerd door het kernteam van het samenwerkingsverband zijn scholen snel in staat om passende ondersteuning soms aangevuld met zorg te organiseren. Hierdoor zitten er geen leerlingen thuis.

Het samenwerkingsverband heeft onafhankelijk toezicht geborgd en financieel is het gezond.

Er is een onafhankelijke raad van toezicht. De deelnemende schoolbesturen vormen de deelnemersraad. De bestuurlijke inrichting geeft de directeur-bestuurder sturingsruimte. Er is sprake van deugdelijk financieel beheer; het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om passend

Bestuur: Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee
Bestuursnummer: 21592
Nummer samenwerkingsverband PO2811

Gemeenten binnen de regio: Goeree Overflakkee

Aantal aangesloten schoolbesturen en scholen: 8 schoolbesturen, 29 reguliere scholen, 2 speciaal onderwijs scholen en één speciaal basisonderwijs school

Totaal aantal leerlingen in de regio: ruim 4.250 leerlingen

Scholen waarbij we verificatie-activiteiten hebben uitgevoerd:

- J.C. van Gent, 10CI
- KBS de Nobelaer, 15CQ
- Koninging Beatrix, 06XJ
- Prins Johan Friso, 04PW

Onderzoekperiode: november 2023

onderwijs te verzorgen.

De expertise van het samenwerkingsverband ondersteunt scholen

Vanuit het samenwerkingsverband zijn er begeleiders passend onderwijs(bpo) verbonden aan de scholen. De extra expertise vormt een ondersteuning voor de scholen in het oplossen van de vraagstukken omtrent de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Het loket van het samenwerkingsverband biedt niet alleen mogelijkheden om onderwijsondersteuning aan te vragen maar er kan ook jeugdhulp worden aangevraagd.

Het samenwerkingsverband werkt goed samen

De gemeente en het samenwerkingsverband hebben de samenwerkingsafspraken vastgelegd, daarop voeren ze structureel overleg. Ook voeren ze gezamenlijk projecten uit. Met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs wordt intensief samengewerkt, dat uit zich in een meerjarig povo beleid. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband vaste overleggen met omringende samenwerkingsverbanden over gezamenlijke thema's binnen passend onderwijs.

Maatwerkoplossingen breiden uit

De samenwerking tussen schoolbesturen, gemeente en het samenwerkingsverband heeft geresulteerd in een gezamenlijke kleuteronderwijs-zorgarrangement (koza) voor de jonge risico leerlingen. Het samenwerkingsverband ambieert meer gespecialiseerde onderwijs(zorg)plekken thuisnabij te organiseren en stimuleert het regulier en speciaal onderwijs om dit vorm te geven.

Wat kan beter?

De kwaliteitsbeelden aanvullen met data en samenvoegen tot een stelsel

Het bestuur verzamelt veel informatie. Ook voert het bestuur datasoftware systemen in om de kwaliteitsbeelden te verdiepen. Door dit alles te verbinden met de doelen en beoogde resultaten ontstaat er een stelsel van kwaliteitszorg. Het bestuur is dan beter in staat te weten of de ambities worden gerealiseerd.

Draagvlak onderwijsveld versterken

Het evalueren, analyseren en komen tot conclusies om zo

verbeteringen in te zetten en beleid te ontwikkelen zijn processen waar het samenwerkingsverband de scholen meer bij kan betrekken. Als scholen, leerkrachten en intern begeleiders hierbij betrokken zijn, ontstaat draagvlak ook op dat niveau.

Informatie over passend onderwijs toegankelijk maken voor ouders
Voordat het samenwerkingsverband betrokken is om extra ondersteuning mogelijk te maken, is het voor ouders onduidelijk wat passend onderwijs is en kan betekenen. De schoolbesturen en het bestuur van het samenwerkingsverband kunnen dat verhelderen in de informatievoorziening vanuit de school en vanuit het ondersteunpunt van het samenwerkingsverband

Wat moet beter?

Het jaarverslag voldoet niet aan alle voorschriften

Het bestuursverslag is niet volledig. De intern toezichthouder moet rapporteren of middelen doelmatigheid besteed zijn en hoe het intern toezicht daarop let. Ook rapporteert het bestuur niet of ze weten wat de risico's zijn en wat ze doen om hiermee om te gaan.

De ondersteuningsplanraad moet zijn werk kunnen doen

Het is de verantwoordelijkheid van het bestuur dat de ondersteuningsplanraad volledig bezet is, waardoor het zijn werk naar behoren kan doen.

Wettelijk onderdelen ontbreken in het Ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan mist wettelijke onderdelen, het samenwerkingsverband moet deze onderdelen toevoegen.

Vervolg

Omdat het bestuur voldoet aan de basiskwaliteit is er geen aanleiding voor het maken van vervolgfafspraken en onderzoeken we het bestuur en samenwerkingsverband opnieuw over vier jaar.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten vierjaarlijks onderzoek	9
3.	Resultaten verificatie-activiteiten	20
4.	Reactie van het bestuur	26

1. Opzet van het vierjaarlijks onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft in november 2023 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee. In een vierjaarlijks onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

1. Voert het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uit en realiseert het de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs?
2. Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit van het samenwerkingsverband en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Werkwijze

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur.

Standaard	Onderzocht
Realisatie passend onderwijs	
RPO1 Dekkend netwerk van voorzieningen	•
RPO2 Regionale samenwerking	•
RPO3 Advisering en beoordeling toelaatbaarheid	•
Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	
BKA1 Visie, ambities en doelen	•
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we onderzoeks- en verificatie-activiteiten uit. Daarbij betrekken we belanghebbenden bij het samenwerkingsverband.

Onderzoeksactiviteiten

Het vierjaarlijks onderzoek hebben we op maat ingericht en bestond uit onderstaande activiteiten.

Documentanalyse

Voorafgaand aan het onderzoek hebben we documenten van en over het bestuur en samenwerkingsverband geanalyseerd, waaronder het ondersteuningsplan 2022-2026, de statuten, intern toezichtkader, bestuursreglement, het jaarverslag 2022, de meerjarenbegroting 2023-2026, jaarplan 2023, diverse samenwerkingsovereenkomsten

(zoals 'verbinding onderwijs en jeugdhulp 2022', 'project Kleuter Onderwijs Zorg Arrangementen', 'scholen gespecialiseerd onderwijs, gemeente en het samenwerkingsverband') en overige relevante documenten.

Rondetafelgesprekken

We voerden rondetafelgesprekken met ouders, leraren uit het gespecialiseerd en regulier onderwijs, met gemeentelijke (zorg)partners over de rol die het samenwerkingsverband in de regio vervult in de aansluiting tussen het onderwijs en de jeugdhulp, met intern begeleiders (de schakelfunctionarissen tussen het samenwerkingsverband en de scholen) en met schoolleiders uit het gespecialiseerd en regulier onderwijs over hun ervaringen met het samenwerkingsverband, gevolgd door een startgesprek met de directeur-bestuurder en kwaliteitsmedewerkers.

Verificatie-activiteiten

We hebben dit onderzoek mede ingericht met verificatie-activiteiten op aangesloten scholen van het samenwerkingsverband. Met verificatie-activiteiten toetsen we in hoeverre het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van het samenwerkingsverband en het financieel beheer en hoe het bestuur daarop stuurt. We verwachten van het bestuur dat het zicht heeft op de uitvoering van de afspraken uit het ondersteuningsplan binnen het samenwerkingsverband en op de scholen en dat het hierop stuurt. Daarnaast geven de verificaties ons zicht op enkele aspecten van passend onderwijs op de bezochte scholen.

Onderzoeksdag

Op de onderzoeksdag voerden we gesprekken met:

- een vertegenwoordiging van de deelnemende schoolbesturen;
- de ondersteuningsplanraad, het intern toezicht en de ondersteuningsplanraad over de (kwaliteit van de) uitvoering van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband, de kwaliteitszorg en het financieel beheer;
- verantwoordelijken voor de ondersteuningstoewijzing toeleiding naar speciale scholen in combinatie met een dossieranalyse;
- de kwaliteitsmedewerkers en de directeur bestuurder over het stelsel van kwaliteitszorg;

We sloten de onderzoeksdag af met een bestuursgesprek met de directeur-bestuurder en de kwaliteitsmedewerker over de (be)sturing van het samenwerkingsverband en de bijdrage die het levert aan de realisatie van passend onderwijs in de regio. Hierna gaven we <in een apart gesprek een terugkoppeling van onze bevindingen en oordelen.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het

waarderingkader zijn verbonden, vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Er was aanleiding om overige wettelijke vereisten te onderzoeken aangezien het ondersteuningsplan niet voldeed aan de wettelijke vereisten.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over het bestuur bij ons binnengekomen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het onderzoek op bestuursniveau, inclusief een samenvattend oordeel. De paragrafen 2.1 en 2.2 geven onze oordelen en bevindingen op de standaarden uit respectievelijk de kwaliteitsgebieden Realisatie passend onderwijs en Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Onze bevindingen met betrekking tot de overige wettelijke vereisten staan beschreven in paragraaf 2.3. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in paragraaf 2.4.

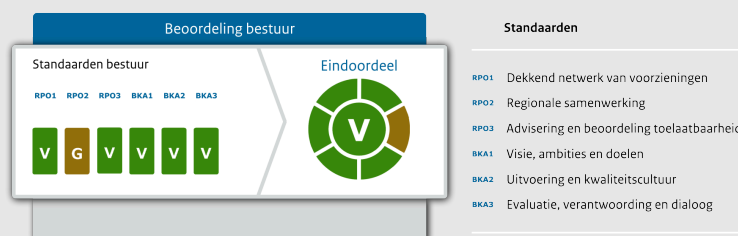
In hoofdstuk 3 staan de resultaten van de verificaties op de scholen beschreven. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2. Resultaten vierjaarlijks onderzoek

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en de oordelen op de onderliggende standaarden.

Wij beoordelen de kwaliteit op vijf van de zes standaarden als Voldoende, de kwaliteit op de standaard Regionale samenwerking (RPO2) waarden we als Goed.

Het lukt het samenwerkingsverband om samen met schoolbesturen en scholen stappen te maken richting meer inclusief onderwijs. Het lage deelnamepercentage was, voordat passend onderwijs werd ingevoerd, en is nog steeds laag. Dit terwijl iedere dreigende thuiszitter in beeld is en van thuiszitten geen sprake is. Betrokkenen bij het samenwerkingsverband waarden het samenwerkingsverband om de visiegedreven aanpak, het investeren in de samenwerking tussen ketenpartners, het aanspreken op het nakomen van afspraken en rolvastheid en het betrekken van belanghebbenden bij het ontwikkelen van beleid. Het bestuur verbetert de kwaliteitszorg zodanig dat monitoren en waar nodig bijsturen mogelijk is. Door de betrokkenheid te vergroten, versterkt het samenwerkingsverband het draagvlak bij alle geledingen om de ambities te realiseren.

De waardering Goed krijgt het bestuur voor de samenwerking met gemeente en relevante ketenpartners. Zo is de samenwerking met de gemeente in een overeenkomst vastgelegd, waardoor stapsgewijs het het onderwijs- en zorgaanbod zich uitbreidt in de regio.

2.1. Realisatie passend onderwijs

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

REALISATIE PASSEND ONDERWIJS	O	V	G
RPO1 Dekkend netwerk van voorzieningen		●	
RPO2 Regionale samenwerking			✓
RPO3 Advisering en beoordeling toelaatbaarheid		●	

RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen

We beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het lukt om zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij passend onderwijs, waar nodig aangevuld met zorg, aan te bieden. Er zijn geen thuiszitters en het deelnamepercentage is blijvend laag. Wel moet het samenwerkingsverband verduidelijken wat er valt onder basisondersteuning.

Samenwerkingsverband ondersteunt scholen in onderwijs- of zorghulpvraag

Het is het streven van iedereen om leerlingen thuisnabij of tenminste op het eiland Goeree Overflakkee passend onderwijs te bieden. Het beleid, de keuzes en de werkwijze van het samenwerkingsverband ondersteunen scholen dit mogelijk te maken. Het gezamenlijke loket van het samenwerkingsverband en de gemeente biedt scholen en ouders de mogelijkheid onderwijs en/of jeugdhulp aan de vragen voor school en/of thuis.

Scholen zijn hierdoor in staat diverse onderwijs- en/of zorg ondersteuningsarrangementen in op individueel- en groepsniveau in te zetten. Met deze werkwijze voor leerlingen extra ondersteuning thuisnabij en 'op het eiland' mogelijk. Dit is ook zichtbaar in het feit dat er geen thuiszitters zijn en in het blijvend lage deelnamepercentage.

Versterken van het dekkend netwerk werkt

Het Kleuteronderwijs-Zorgarrangement-Groep (KoZa) is een voorbeeld hoe het samenwerkingsverband het dekkend netwerk versterkt. KoZa biedt gespecialiseerde hulp aan kinderen tussen de vier en zeven jaar met complexe ontwikkelingsproblematiek, een (dreigende) ontwikkelingsstoornis en hulpvragen vanuit de thuissituatie of vanuit het onderwijs. Deze kwetsbare doelgroep is dankzij samenwerking met peuteropvang, vve aanbieders, gemeente en samenwerkingsverband gesignaleerd, waarop dit aanbod is gerealiseerd gezamenlijk met de SBO scholen en SO school, gemeente en samenwerkingsverband.

Leerlingen stromen vervolgens uit naar het reguliere onderwijs,

waarbij er dan warme overdracht is om een leerling daar goed te laten landen. Ook de twee sbo scholen op het eiland vullen met ieder een structuurklas het dekkend netwerk aan. Momenteel werkt het samenwerkingsverband aan het verder verbreden van het dekkend netwerk in de nabije toekomst. Ambitie is om leerlingen met zwaardere ondersteuningsbehoeften en een toelaatbaarheidsverklaring (tlv), die tot nu toe naar een andere regio gaan, een passend onderwijsaanbod op het eiland te bieden.

Informatie over passend onderwijs voor ouders lastig te vinden

Ouders zijn voor de ondersteuning door de school erg afhankelijk van de professionals op de school. Het samenwerkingsverband komt pas in beeld als de school besluit de begeleider passend onderwijs (bpo-er) in te schakelen. Ouders vinden dit traject dikwijls lang duren. Daarbij komt dat informatie over passend onderwijs zoals bijvoorbeeld in het schoolondersteuningsprofiel (sop) lastig te vinden is voor ouders. Ook is het oudersteunpunt nog niet gerealiseerd. Het samenwerkingsverband kan, samen met de schoolbesturen, meer aandacht geven aan het informeren van ouders.

Onduidelijke beschrijving van de basis en extra ondersteuning

Voor de scholen en ook voor ouders is niet duidelijk wat er valt onder de basisondersteuning en wat er valt onder extra ondersteuning. Tegelijkertijd verwacht het samenwerkingsverband een ontwikkelingsperspectief (opp) als een school een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) aanvraagt. De tlv aanvraag is voor sommige scholen de reden om een opp op te stellen. Bijkomend zorgt het ervoor dat ouders op deze scholen geen instemming hebben in het handelingsgedeelte van het opp waarin de geboden extra ondersteuning wordt beschreven. Het samenwerkingsverband moet de basisondersteuning beschrijven in het ondersteuningsplan (artikel 18a, achtste lid, onder a, WPO).

RPO2. Regionale samenwerking

We waarderen deze standaard als Goed. Wij vinden de manier waarop het bestuur samenwerkt met gemeenten en andere organisaties, die mede betrekking heeft op de voorschoolse periode en de schoolloopbaan van leerlingen in het voortgezet onderwijs, ertoe bijdraagt dat leerlingen zowel in onderwijs als ook met jeugdhulp en zorg passend extra ondersteunt worden.

Samenwerkingsovereenkomsten met ketenpartners dragen bij aan dekkend netwerk

Het samenwerkingsverband heeft samen met de betrokken gemeente Goeree Overflakkee een samenwerkingsovereenkomst opgesteld waarin iedereen toewerkt naar de gezamenlijk opgestelde doelen. De gemeente en het samenwerkingsverband hebben daarin ook vastgelegd met welke financiële middelen de gestelde doelen kunnen worden gerealiseerd. Op overeenstemming gericht overleg(oogo) worden deze overeenkomstafspraken geëvalueerd en

aangescherpt. Het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten en cyclisch opvolgen past het samenwerkingsverband ook toe met andere ketenpartners. We constateren dat het samenwerkingsverband er zo in slaagt resultaatgericht samen te werken met ketenpartners (gemeente, voorschoolse opvang, jeugdhulp- en zorgaanbieders) en daarmee het dekkend netwerk met jeugdhulp en zorg verstevigt.

Proactieve samenwerking om thuiszitters te voorkomen

Er zijn geen thuiszitters omdat scholen, samen met jeugdhulp, leerplicht en met ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband effectief inzetten aan de 'thuiszitterstafel' op het voorkomen ervan. De doorzettingsmacht is belegd bij het samenwerkingsverband. Er zijn wel leerlingen waarbij zorg voorliggend is waardoor de leerling niet of verminderd deelneemt aan het onderwijs. Zodra een leerling een mogelijke thuiszitter wordt, schakelt de school het samenwerkingsverband in. Deze onderzoekt samen met de school, ouders, de leerling, leerplicht, centrum jeugd en gezin, jeugdarts en of hulpverlening de mogelijkheden te komen tot maatwerk. Positief is dat bij het zoeken naar een oplossing voor individuele gevallen de scholen actief blijven inzetten op maatwerk in het bieden van onderwijs waardoor de leerling geen thuiszitter wordt.

Ondersteuning draagt bij aan de ononderbroken ontwikkeling

Het samenwerkingsverband kan adviseren als er op het peutercentrum of kinderdagverblijf vragen zijn rondom de ontwikkeling van een peuter. Er wordt dan nagegaan wat nodig is om het kind een goede startpositie te geven in het onderwijs, het Kleuter Onderwijs Zorg arrangement (Koza) maakt het voor de kwetsbare jonge leerling mogelijk de overstap naar een passende onderwijsplaats te maken. Hierdoor is het Koza aanbod illustratief voor de samenwerking tussen de gemeente, het samenwerkingsverband en één van de schoolbesturen. Het overgangsbeleid van primair en voortgezet onderwijs zorgt dat in groep 7 en groep 8 contacten zijn met het voortgezet onderwijs om ervoor te zorgen dat leerlingen met extra ondersteuning succesvol kunnen overstappen.

Sterke samenwerking met partners om problemen op te lossen

Het samenwerkingsverband brengt, samen met de leerplichtambtenaar en jeugd en gezin, de kinderen met een vrijstelling van leerplicht in kaart. Dit doen ze om te kijken of voor deze kinderen ook een onderwijsaanbod te realiseren is. Verder is het samenwerkingsverband in een adviserende rol actief betrokken bij het nieuwkomersbeleid. Schoolbesturen en de gemeente zijn hierdoor beter in staat is het onderwijs en dekkend netwerk van voorzieningen voor nieuwkomers te realiseren.

RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid

We beoordelen de kwaliteit van deze standaard als Voldoende. Adviezen zijn passend en na een correcte procedure geeft het samenwerkingsverband de toelaatbaarheidsverklaringen tijdig af.

Advisering gericht op onderwijs, jeugdhulp en zorg

Betrokkenen op en rond de scholen zijn positief over de manier waarop de bpo-er adviseert wanneer zij daarom vragen. In sommige gevallen bevraagt of betreft een bpo-er eerst andere experts binnen het samenwerkingsverband om tot een advies te komen. Als de school extra aanvullende ondersteuning nodig acht voor de leerling, wordt in nauw overleg met de ouders de hulpvraag geformuleerd aan het loket. De hulpvraag kan gericht zijn op onderwijsondersteuning en jeugdhulp. De hulpvragen worden integraal beoordeeld door een orthopedagoog en een pedagoog. Naar aanleiding daarvan kan onderwijsondersteuning en/of jeugdhulp ingezet worden. De hulpvraag aan het onderwijsloket is altijd voorzien van een leerlingendossier. Ouders hebben toegang tot het leerlingendossier.

Correcte procedure toelaatbaarheid

De aanvragen van de school voor een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) behandelt het bestuur zorgvuldig, waarbij de juiste deskundigen een onafhankelijk advies uitbrengen. Op basis van deze adviezen neemt het bestuur een besluit. Het samenwerkingsverband betrekken ouders hier bij en zij krijgen het besluit in een brief met als bijlage de onafhankelijke adviezen van de beide deskundigen.

2.2. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

BESTURING, KWALITEITZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen		●	
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

BKA1. Visie, ambities en doelen

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het bestuur verzamelt informatie waardoor het zicht heeft op de realisatie van de eigen ambities. Het bestuur heeft dit nog niet verwerkt tot een stelsel van kwaliteitszorg.

Kwaliteitszorg doorontwikkelen tot stelsel

Het ondersteuningsplan 2022-2026 bevat negen ambities, deze ambities zijn uitgewerkt in doelen en resultaten. Het jaarplan 2023

toont een verdere uitwerking daarvan in actiepunten, doelen, activiteiten, meetbare resultaten, eigenaarschap, kosten, borging en evaluatie. De kwaliteitszorg bestaat grotendeels uit het bespreken van activiteiten, behaalde resultaten tijdens structurele overlegmomenten op niveau van de kernteams, directeuren overleg, thuiszitterstafel, ib-netwerk en deelnemersraad. Daarnaast hanteert het samenwerkingsverband diverse instrumenten om kwaliteitsbeelden op te halen, dit zijn hoofdzakelijk zelfevaluatie instrumenten. Met de Data Verantwoording en Analyse (DVA) werkgroep ambieert het samenwerkingsverband te komen tot een set van relevante sturingsdata en verantwoordingsinformatie. Echter ontbreekt in al deze kwaliteitszorgactiviteiten de samenhang met de negen ambities uitgewerkt in de doelen evenals de samenhang met de bekostiging.

Om zicht te krijgen of het netwerk dekkend is kan het samenwerkingsverband afspraken over het schoolondersteuningsprofiel (sop) en de jaarlijkse evaluatie daarvan benutten om het dekkend netwerk in eenduidig en vergelijkbaar in beeld te brengen. Om de realisatie van de gestelde ambitie te monitoren, is het van belang te bepalen welke data toont wat vorderingen zijn en of die vorderingen ook overeenkomen met wat beoogd is. Instrumenten die kwaliteitsbeelden genereren gebaseerd op zelfevaluatie dienen verrijkt te worden met aanvullende data om zo gevalideerd te weten of dat wat je denkt te hebben bereikt ook daadwerkelijk is bereikt. Door de kwaliteitszorg zo door te ontwikkelen tot een stelsel van kwaliteitszorg, is het pas mogelijk doelgericht te sturen, te analyseren en te evalueren en te komen tot de verbeteracties die nodig zijn om het doel te realiseren.

Risico's actualiseren en ambities koppelen aan de financiën

Het samenwerkingsverband heeft alvorens plannen op te stellen verzaakt om een risicoanalyse uit te voeren. Het bestuur geeft hier nu prioriteit aan. Hierdoor krijgt het bestuur mogelijke risico's inzichtelijk en kan het daarop plannen en ook financiën aanscherpen. Ook mist in de plannen de verbinding tussen de meerjarenbegroting en de gestelde ambities. Daarmee kan ook de verantwoordingsinformatie van schoolbesturen aan het samenwerkingsverband het bestuur van de noodzakelijke informatie voorzien om te verwerken in de eigen verantwoording over besteding van de middelen.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Wij beoordelen de kwaliteit op de standaard BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur als Voldoende. De samenwerking tussen het bestuur van het samenwerkingsverband, schoolbesturen en gemeente is professioneel en gericht op het verbeteren van het dekkend netwerk. Wel kan het samenwerkingsverband het draagvlak in het onderwijsveld vergroten door met het onderwijsveld samen beleid te herijken of te ontwikkelen.

Heldere organisatiestructuur

Het bestuur heeft ingezet op een stevige en professionele organisatie, waarbij heel duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe de lijntjes lopen. Het samenwerkingsverband is een duidelijk centraal en actief middelpunt voor de regio waar het gaat om passend onderwijs. De structuur en informatie van 'het bureau' zorgt voor duidelijkheid bij de scholen over wat de mogelijkheden zijn en bij wie ze terecht kunnen met vragen.

De kwaliteitscultuur ontwikkelt zich positief

Het bestuur kan rekenen op waardering voor het beleid omdat het veel relevante ketenpartners betreft bij het versterken van het netwerk en het uitgangspunt om samen te komen tot een meer inclusieve maatschappij. Waar schoolbesturen in het vorige vierjaarlijkse onderzoek de eigen belangen voorop stelden, is er nu een open en professionele cultuur ontstaan. Er wordt nu open gesproken waar men in (mag) verschillen, waarbij dat ook ruimte geeft aan het benoemen van de gezamenlijke belang in de realisatie van passend onderwijs. Zo heeft een schoolbestuur de eigen academie ook beschikbaar gesteld aan éénpitters in de regio, om zodoende personeelsleden van andere schoolbesturen de gelegenheid te geven zich te scholen op passend onderwijs. De ruimte benutten schoolbesturen ook om elkaar aan te spreken als afspraken niet worden nagekomen.

Sturing gebeurt direct en indirect

Via de bpo-ers, het loket en de diverse zelfevaluatie instrumenten weet het bestuur wat er speelt op de verschillende scholen. Deze relevante informatie leidt indien nodig tot het aanspreken van een schooldirecteur of schoolbestuur als er nooit hulpvragen gesteld worden. Het gesprek hierover heeft geleid tot cultuurverbeteringen in de samenwerking en tot een verbetering in het passend onderwijsaanbod op de school.

Scholen meer betrekken om draagvlak te vergroten

Het samenwerkingsverband werkt met bovenbestuurlijke werkgroepen om beleid te ontwikkelen. De werkgroepen rapporteren regelmatig de voortgang aan het bestuur. Deze werkgroepen hebben personeelsleden die de verschillende schoolbesturen (waar mogelijk) vertegenwoordigen. In nieuwsbrieven worden scholen over de voortgang van de bestuurlijke opdracht geïnformeerd. Toch leidt dit niet tot voldoende draagvlak binnen het onderwijsveld. In de gesprekken en ook tijdens de verificaties haalden we informatie op over besluiten en ontwikkelingen waar de scholen niet afdoende in waren meegenomen. Voorbeelden zoals de implementatie van de TSO structuur en de ingezette ontwikkeling betreffende de opp's. Hierin kan het bestuur zich verbeteren.

Ondersteuningsplanraad beter in positie brengen

De ondersteuningsplanraad kampt al een langere tijd met vacatures; met name ouders zijn ondervertegenwoordigd. Het bestuur moet zich

hiervoor blijvend inspannen en krijgt hiervoor een herstelopdracht (artikel 4a, WMS).

Door meer ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van een ambtelijk secretaris, kan de opr zich bezig houden met de inhoudelijke taken. Er komt dan ook meer tijd en ruimte om ook de achterban te informeren of waar nodig te consulteren. Het bestuur versterkt daarmee de ondersteuningsplanraad, wat ook nodig is voor goede een tegenspraak.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

We beoordelen de standaard BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog als Voldoende. We zien dat het bestuur de dialoog gebruikt om te evalueren en vervolgacties te bepalen. Het bestuur kan zich verbeteren in de verantwoording hierover.

Dialoog is kritisch en wordt breed gevoerd

De vele overleggen in netwerkoeverleggen, werkgroepen, met schoolbesturen en ketenpartners als gemeente voedt het samenwerkingsverband om tot verbeteringen te komen. Ook is de dialoog tussen de verschillende organen van het samenwerkingsverband zoals de raad van toezicht, de deelnemersraad en de ondersteuningsplanraad waar nodig kritisch op de uitvoering van passend onderwijs. Het bestuur kan al deze dialoog en gespreksmomenten ook benutten om inzichtelijk te krijgen wat de diverse perspectieven zijn op wat goed gaat, wat beter kan en wat beter moet. Door de uitkomsten van de gesprekken ook te verwerken in het jaarverslag, verbetert het bestuur zijn verantwoording.

De ondersteuningsplanraad (opr) ook raadplegen

Bij de instelling van de raad van toezicht is een lid benoemd op bindende voordracht van de opr. Ook is de afspraak gemaakt dat de raad van toezicht tenminste twee keer per jaar overlegt met de opr. Ondanks dat dit nog niet twee keer per jaar heeft plaatsgevonden, vertrouwen we er erop dat deze gesprekken gevoerd zullen worden. De opr wordt voldoende geïnformeerd door het bestuur om zijn taken te kunnen uitvoeren en voelt zich gehoord. Zo leidt inbreng van de opr tot aanscherping of aanpassing van beleid. Wel kan het bestuur de opr meer inzetten als kritische gesprekspartner door hen minder reactief en meer proactief mee te nemen in trends en ontwikkelingen. Zo kan de opr de achterban raadplegen om vervolgens daarover het gesprek te voeren.

In het jaarverslag ontbreken onderwerpen, ook kan het jaarverslag meer verantwoording bevatten

Het jaarverslag is informatief met betrekking tot de doorlopen processen en ontwikkelingen in relatie tot het ondersteuningsplan. Wel kan het jaarverslag een meer verantwoordend karakter krijgen wanneer het bestuur de bereikte ontwikkelingen onderbouwt met de conclusies die getrokken zijn op basis van de analyse. Aanvullend moet het bestuur zich in het jaarverslag verantwoorden over hoe het

het risicobeheerssysteem in de praktijk toepast, actueel houdt en waar nodig aanpast. Het bestuur voldoet niet aan artikel 4, vierde lid, RJO. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht. Het bestuur is zich hiervan bewust en ambieert dit in het komende jaarverslag op te nemen.

De verantwoording van het intern toezicht in het jaarverslag moet beter

Uit het uitgebreide verslag van de intern toezichthouder in het jaarverslag blijkt onvoldoende hoe het toezicht is uitgevoerd en welke resultaten hij met het toezicht heeft bereikt. Ook is onderbelicht hoe hij het bestuur ondersteunt bij belangrijke keuzes. Tot slot moet het intern toezicht zich beter verantwoorden over de wijze waarop het toeziet of het bestuur de ondersteuningsmiddelen doelmatig besteedt. In het jaarverslag moet de intern toezichthouder niet alleen opschrijven dat maar juist hoe het toezicht houdt op de doelmatige besteding van middelen. Het bestuur voldoet niet aan artikel 3.3, eerste en tweede lid, sub c, en zesde lid, WVO 2020 en moet dit herstellen.

2.3. Overige wettelijke vereisten

We hebben tekortkomingen aangetroffen bij de volgende overige wettelijke vereisten.

In het ondersteuningsplan 2022-2026 ontbreken de volgende wettelijke onderdelen;

- het beschrijven van de basisondersteuningsvoorzieningen (artikel 18a, achtste lid, onder a, WPO),
- de procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, mede gezien in het perspectief van een meerjarenbegroting (artikel 18a, achtste lid, onder b, WPO),
- de procedure en criteria voor de plaatsing van leerlingen op sbo- en so-scholen (artikel 18a, achtste lid, onder c, WPO),
- de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging (artikel 18a, achtste lid, onder e, WPO),
- de wijze waarop aan de ouders informatie wordt verstrekt over de ondersteuningsvoorzieningen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders (artikel 18a, achtste lid, onder f, WPO),
- Het ondersteuningsplan wordt niet vastgesteld voordat over een concept van het plan oogo heeft plaatsgevonden met het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente of gemeenten en overleg heeft plaatsgevonden met het samenwerkingsverband waarvan het gebied geheel of

gedeeltelijk samenvalt met het gebied van het samenwerkingsverband (artikel 18a, negende lid, WPO),

- Het samenwerkingsverband behoeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan (artikel 14a, WMS).

Het samenwerkingsverband krijgt een herstelopdracht dit te herstellen en volgens de vereiste procedures vast te stellen.

2.4. Afspraken over vervolgtoezicht

We houden voor dit bestuur de reguliere termijn aan van vier jaar. Dat betekent dat we het bestuur in principe over vier jaar weer onderzoeken. Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur herstelopdrachten die in onderstaand schema staan vermeld.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
BKA 2, Uitvoering en kwaliteitscultuur Het samenwerkingsverband stelt een ondersteuningsplanraad in maar de inrichting voldoet niet aan de wettelijke voorschriften (artikel 4a, WMS).	We verwachten van het bestuur dat het zich inzet om de ondersteuningsraad goed en volledig te laten functioneren.	We vertrouwen erop dat het bestuur dit herstel pleegt en komen er niet meer op terug.
BKA3, Evaluatie, verantwoording en dialoog Het bestuur maakt een onvolledig jaarverslag. (artikel 4, vierde lid, RJO).	Het bestuur zorgt ervoor dat de ontbrekende gegevens vanaf de eerstvolgende jaarverslaggeving zijn opgenomen.	We vertrouwen erop dat het bestuur dit herstel pleegt en komen er niet meer op terug.
BKA3, Evaluatie, verantwoording en dialoog Het interne risicobeheersings- en controlesysteem ontbreekt. De eventuele resultaten die het bestuur met het systeem heeft bereikt en de aanpassingen die zijn doorgevoerd, ontbreken ook in het jaarverslag (artikel 4, vierde lid, RJO).	Het bestuur zorgt ervoor dat de resultaten en aanpassingen die bereikt zijn met het risicobeheersings- en controlesysteem vanaf de eerstvolgende jaarverslaggeving zijn opgenomen.	We vertrouwen erop dat het bestuur de genoemde onderdelen vanaf de eerstvolgende jaarverslaggeving opneemt.
BKA3, Evaluatie, verantwoording en dialoog Het interne toezicht beschrijft onvoldoende hoe het erop toeziet dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt. De interne toezichthouder legt in het jaarverslag hierover onvoldoende verantwoording af (artikel 3,3, eerste en tweede lid, sub c, en zesde lid, WVO 2020).	Het bestuur zorgt ervoor dat de ontbrekende gegevens vanaf de eerstvolgende jaarverslaggeving zijn opgenomen.	We vertrouwen erop dat het bestuur dit herstel pleegt en komen er niet meer op terug.
Overige wettelijke vereisten		

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Het ondersteuningsplan voldoet niet aan alle wettelijke vereisten (artikel 18a, zevende en achtste lid, WPO).	We verwachten dat het bestuur ervoor zorgt dat de wettelijk verplichte onderdelen opgenomen worden in het ondersteuningsplan, dit herziene plan vaststelt en uiterlijk 1 mei 2024 upload in het internet schooldossier (ISD).	We vertrouwen erop dat het bestuur dit herstel pleegt en komen er niet meer op terug.

De reden dat wij het herstel overlaten aan het bestuur is dat we constateren dat het bestuur op dit moment in staat is de kwaliteit van de uitvoering van zijn taken voldoende te waarborgen.

3. Resultaten verificatie-activiteiten

3. Resultaten verificatie-activiteiten

Wij hebben verificatie-activiteiten uitgevoerd op enkele scholen uit het samenwerkingsverband. Tijdens verificatie-activiteiten gaan we na of scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan nakomen. We verwachten van het bestuur van het samenwerkingsverband dat het zicht heeft op deze uitvoering in de praktijk en dat het hierop stuurt.

Aan de hand van de volgende thema's zijn de afspraken uit het ondersteuningsplan geverifieerd:

- Basisondersteuning
- Schoolondersteuningsprofiel op schoolniveau en in relatie tot het Ondersteuningsplan
- Ontwikkelingsperspectief (opp)
- Betrekken van ouders
- Zorg/Jeugdhulp in school

Conclusie

We stellen vast dat:

1. de bezochte scholen de meeste afspraken uit het ondersteuningsplan voldoende naleven, op een aantal gebieden moet dit of kan dit beter;
2. het beeld dat het bestuur van het samenwerkingsverband heeft over het nakomen van de afspraken overeenkomt met onze bevindingen;
3. het bestuur het nakomen van de afspraken uit het ondersteuningsplan systematischer kan monitoren en handhaven.

We bespreken de bevindingen per afspraak.

1. Basisondersteuning

Afspraak

De basisondersteuning is gebaseerd op planmatig werken en is opgebouwd uit verschillende gebieden, te weten: pedagogische aanpak; taalontwikkeling, dyslexie en dyscalculie; competenties en vaardigheden; medische en fysieke onderwijsbehoeften; ketenpartners; extra ondersteuning (OP22-26, p.49). Het uitgangspunt is dat scholen zich jaarlijks verder ontwikkelen in het bieden van de basisondersteuning (OP22-26, p.17). Daarnaast is het bij alle scholen bekend wat er wordt verstaan onder de basisondersteuning (OP22-26, p.17).

Onze bevindingen

De scholen handelen naar het uitgangspunt om thuisnabij en zo inclusief mogelijk onderwijs voor iedere leerling te creëren. Vanuit de

missie om leerlingen zo lang mogelijk op de school te houden, organiseren de scholen veel ondersteuning voor de leerlingen. De kernteampartners, inclusief de begeleiders passend onderwijs (bpo-ers) dragen ook hierin bij door te sparren over wat een leerling nodig heeft. Op de scholen is er sprake van een planmatige werkwijze die de diverse gebieden die beschreven staan in het ondersteuningsplan afdekt.

Aangezien de basisondersteuning breed geformuleerd is, bepaalt iedere school afzonderlijk wanneer er sprake is van extra ondersteuning en wanneer een OPP dus gestart wordt. Het onderscheid tussen basis- en extra ondersteuning verschilt tussen de scholen. Het samenwerkingsverband krijgt hiervoor een herstelopdracht.

Het samenwerkingsverband hanteert het principe dat de school een hulpvraag moet stellen, daarop komt het samenwerkingsverband in actie. De hulpvraag die de school stelt is altijd voorzien van een leerlingendossier, indien het een tlv aanvraag is het opp eveneens vereist. Toch gebeurt het vaak dat de bpo-ers op de school dezelfde stappen vervolgens doorloopt, die de intern begeleider (ib-er) van de school met de desbetreffende leerkracht(en) en ouder(s) ook al heeft doorlopen. Ook komt het voor dat de bpo-er aan de leerkrachten handelingsadviezen geeft, die al zijn uitgetoet. Of ouders worden wederom in een gesprek op dezelfde punten bevraagd. Hierdoor ontstaat frustratie omdat de indruk op school- en ouder niveau is dat de doorlopen stappen niet goed zijn uitgevoerd. Tegelijkertijd ambieert de bpo-er juist in gezamenlijkheid te komen tot nog meer maatwerk in het passend onderwijsaanbod op de reguliere school. Een hulpvraag van de school onderbouwd met een volledig leerlingendossier, kan het samenwerkingsverband juist zien als startpunt om in gezamenlijkheid verder te komen. In gesprek met de school en ouders kan dan worden gereflecteerd wat de logische vervolgstappen zijn met inzet van het samenwerkingsverband.

2. Schoolondersteuningsprofiel op schoolniveau en in relatie tot het Ondersteuningsplan

Afspraak

Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) wordt jaarlijks geüpdatet (OP22-26, p.12). Middels een zelfevaluatie scoren de scholen in hoeverre zij deze ondersteuning bieden. De opgestelde basisondersteuning wordt dus gebruikt als een kijkwijzer. Het dient als spiegel om met elkaar in gesprek te gaan, zowel intern als met het SWV PPO. Het resultaat van deze zelfrapportage wordt weergegeven in het SOP (OP22-26, bijlage 1, p. 1).

Onze bevindingen

Het schoolondersteuningsprofiel (sop) wordt jaarlijks door de scholen geëvalueerd, met het samenwerkingsverband besproken, en indien nodig aangescherpt. Gestuurd door het samenwerkingsverband

stappen de scholen momenteel over naar een nieuw systeem om hun sop's eenduidig vast te leggen. Het samenwerkingsverband levert hier de basisteksten voor aan. Net zoals bij het vorige systeem zullen de scholen jaarlijks zelfevaluaties doorvoeren; de zelfevaluaties worden een of twee keer per jaar met het samenwerkingsverband besproken wat verder tot aanscherping of verbetering van de sop's leidt. Naast het leveren van de basisteksten, heeft het samenwerkingsverband geen verdere afspraken met de scholen gemaakt over het vastleggen van het sop in het nieuwe systeem. Het voorafgaand maken van duidelijke afspraken over de sop's zorgt dat het samenwerkingsverband het dekkend netwerk eenduidig en vergelijkbaar in beeld kan brengen.

Daarnaast is de aanscherping van de sop's vooral gebaseerd op de zelfevaluaties van de scholen. Het samenwerkingsverband vraagt niet om aanvullende data om de uitkomsten van de zelfevaluaties te valideren of om triangulatie op toe te passen.

Verder is het onduidelijk voor de scholen hoe de historische relevante informatie uit het vorige systeem over de ontwikkelingen van het sop binnen de school benut en overgedragen wordt. En aangezien er geen verslagen van de monitorings- en evaluatiegesprekken tussen de scholen en het samenwerkingsverband worden gemaakt, is het voor de scholen ook niet duidelijk hoe het samenwerkingsverband in staat is een volledig beeld te hebben van het dekkend netwerk in de regio.

3. Ontwikkelingsperspectief (opp)

Afspraken

Het samenwerkingsverband begeleidt vraaggestuurd het proces bij het opstellen van het ontwikkelingsperspectief (OP22-26, p.12). Wanneer de basisondersteuning niet voldoende is, biedt de school extra ondersteuning en stelt de school voor de leerling een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) op (OP22-26, p.13). Het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) maakt inzichtelijk welke maatregelen zijn genomen en met welke effecten. Bij SMART-geformuleerde doelstellingen zijn de effecten snel duidelijk, dus een lang (zorg)traject van proberen en mislukken is niet nodig (OP22-26, p.23). De scholen ontvangen een vaste voet van € 5.000 per school en € 125 per leerling per jaar voor het verzorgen van extra ondersteuning voor individuele leerlingen en/of groepjes leerlingen. Deze leerlingen dienen allemaal een ontwikkelingsperspectief (OPP) te hebben (OP22-26, p.46). De school stelt een ontwikkelingsperspectief op wanneer voor een specifieke leerling meer ingezet wordt dan de basisondersteuning wanneer er geld voor extra ondersteuning (uit P2) ingezet wordt of wanneer een groot aantal van de genoemde punten uit de basisondersteuning nodig zijn waardoor het onderwijs/onderwijssetting aangepast wordt voor deze leerling. Op basis van het ontwikkelingsperspectief stelt de school een handelingsdeel op, die minstens twee keer per jaar wordt geëvalueerd samen met ouders (OP 22-26, bijlage 1, p. 4). Het OPP wordt door de school opgesteld en school en ouders voeren minimaal twee keer per jaar op

overeenstemmingsgericht overleg over het handelingsdeel van het OPP.

Onze bevindingen

Zoals hierboven al genoemd werd, verschilt het per school wanneer een OPP opgesteld wordt vanwege de brede formulering van de basisondersteuning. Gestuurd door het samenwerkingsverband, is het nu de bedoeling dat alle scholen OPP's in hetzelfde softwaresysteem invoeren. Er zijn echter nog geen gezamenlijke afspraken over wanneer een OPP moet worden opgestart en wat het OPP precies zou moeten bevatten. Alle bezochte scholen kijken hier anders naar. Het samenwerkingsverband kan dit proces beter coördineren. De inhoudelijke eenduidigheid in OPP's maakt het ook mogelijk om OPP's kwalitatief te analyseren op school- en samenwerkingsniveau, waardoor het een verrijking kan zijn van de kwaliteitszorg.

Daarnaast is de ambitie om het OPP op SMART geformuleerde doelstellingen te baseren en vandaaruit de concrete handelingsadviezen te noteren in het handelingsgedeelte niet herkenbaar in de scholen. Iedere school probeert daarin een handige eigen werkwijze uit te vinden. Het samenwerkingsverband kan de scholen beter begeleiden. Winst valt te behalen vooral in het helder maken welke ondersteuning ingezet wordt en door wie en wat de beoogde resultaten zijn en in welk tijdsbestek. De actieve rol en betrokkenheid van ouders (bijvoorbeeld iedere dag een half uurtje lezen met het kind) kan hier ook opgenomen worden. Op basis van deze doelen en afspraken kan het handelingsgedeelte (waar ouders instemmingsrecht op hebben) van het OPP minimaal twee keer per jaar geëvalueerd worden. Zo is het inzichtelijk of alle betrokkenen alle afspraken hebben nageleefd, of de resultaten zijn behaald en daarmee of het doel is bereikt. Daarop kan ook geconcludeerd worden om de ondersteuning aan te passen, af te schalen of juist te intensiveren. Tevens kan dit, indien het gekoppeld wordt aan de bekostiging, helderheid geven over de doelmatige besteding. Want hoe de middelen worden ingezet en wat er voor doelen mee behaald worden is niet duidelijk.

Verder werkt het samenwerkingsverband vraaggestuurd. De ib-er neemt hierin een cruciale rol door de vragen te stellen of aandacht te vragen als een leerling onder de aandacht gebracht moet worden van de bpo-er. In sommige gevallen kunnen leerkrachten ver in de brede basisondersteuning blijven en niet snel een vraag stellen, waardoor het lang kan duren voordat de bpo-er betrokken wordt, de procedures van het samenwerkingsverband gevolgd worden en de juiste hulp aan de leerling geboden wordt. Wij geven het samenwerkingsverband mee om een alternatieve route op te nemen in hun werkwijzen.

En tot slot is er geen warme overdracht van leerlingen die uit het regulier naar een sbo/so school gaan. Terugplaatsing is eigenlijk niet aan de orde. Het faciliteren en organiseren van verbinding tussen

regulier en sbo/so zorgt ervoor dat terugplaatsing een optie blijft en uiteindelijk ook gerealiseerd zou kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan een 'TLV met terugplaatsingsperspectief'. Het goede voorbeeld uit de KOZA groep zorgt dat dit iets is waarbinnen de scholen positief op wordt gereflecteerd.

4. Betrekken van ouders **Afspraken**

De missie is dat elke leerling een passende onderwijsplaats heeft waarbij ouders en leerlingen tevreden zijn over het aanbod en de kwaliteit van de ondersteuning en de begeleiding van de leerling op school (OP22-26, p. 8). Ouders worden gezien als partner. Wij gaan uit van ouderbetrokkenheid en ouderverbondenheid. Ouders worden vroegtijdig door de school betrokken wanneer er extra ondersteuning nodig is voor hun kind (OP22-26, p.9). In het SOP beschrijft de school wat zij kan bieden en waar de grenzen liggen. Deze informatie is met name voor ouders waardevol(OP22-26, p.16). Indien de grenzen van de school bijna zijn bereikt dient de school dit te bespreken met de ouders van de leerling (OP22-26, p.19).

Onze bevindingen

Ouders worden via de leerkracht onmiddellijk meegenomen als er zorgen zijn. Op sommige scholen loopt de lijn alleen via de leerkracht en binnen andere scholen zijn ook laagdrempelig een ib-er of directeur voor ouders beschikbaar. De ouders tekenen voor het OPP, maar het handelingsgedeelte is zeer divers. Op sommige scholen is het heel gedetailleerd met vaktermen en gericht op subdoelen, en bij andere scholen is beperkt tot de tijden en type ondersteuning die de leerlingen krijgt. De bekendheid over passend onderwijs bij ouders is overgelaten aan de scholen. Sommige scholen benoemen het samenwerkingsverband niet in de schoolgids of het schoolondersteuningsprofiel, anderen expliciteren dat wel. Ook daarin kan eenduidigheid worden gerealiseerd zodat alle ouders op alle scholen beschikken over tenminste dezelfde informatie.

5. Zorg/Jeugdhulp in school **Afspraken**

De school is de vindplaats en werkplaats: zij signaleert (mogelijke) problemen bij leerlingen en haalt mogelijke oplossingen de school binnen in samenwerking met professionals uit de jeugdhulp. Alle aanvragen in de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp gaan via het Loket verbinding o/jh. De gemeente en SWV GO participeren in dit loket (OP22-26, p.12 en 13). Het schoolondersteuningsteam is een handelingsgericht team in de reguliere school waarin vertegenwoordigers vanuit de domeinen onderwijsondersteuning, jeugdhulp, gezondheid en veiligheid samen zoeken naar passende oplossingen gericht op (optimale) ontwikkeling van de jongere (Op22-26, bijlage).

Onze bevindingen

Het loket brengt de jeugdhulp, jeugd en gezin, jeugdzorg en ook de overige expertise in de school. Het vergemakkelijkt dat ouders open staan geholpen te worden en verbeterd daarmee ook de ontwikkelkansen van de leerlingen. Sommige scholen geven aan dat ze zich niet altijd kunnen vinden in het beleid van het samenwerkingsverband. Zo menen een aantal scholen dat het stellen van een zorg gerelateerde vraag via het loket niet maakt dat zorg of hulp vanuit de gemeente sneller beschikbaar is. De scholen ervaren dat het juist zorgt voor vertraging omdat er meer processtappen nodig zijn.

Een ander voorbeeld is de wijziging om AVG redenen in het ondersteuningsteam op schoolniveau. Het organiseren van een multidisciplinair overleg (met toestemming van ouders) is daardoor niet meer mogelijk. Volgens die scholen neemt het daardoor meer tijd om te komen tot een passend aanbod. Tot slot ervaren enkele scholen ook dat er niet afdoende dialoog was tussen het samenwerkingsverband en de school alvorens tot besluit wordt overgegaan. Deze voorbeelden geven aan dat er behoefte is aan meer communicatie, inhoudelijke dialoog en cocreatie om zo de samen passend onderwijs te realiseren.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van het samenwerkingsverband en de bestuurlijke kwaliteitszorg.

'In ons samenwerkingsverband werken wij intensief met elkaar samen om passend onderwijs zo goed mogelijk invulling te geven voor onze leerlingen. Wij keken dan ook met vertrouwen uit naar het vierjaarlijks onderzoek van de inspectie. Wij willen het heel graag goed doen en we horen graag waar het nog beter kan.

Wij zijn tevreden over het resultaat van het onderzoek en de rapportage. Wij herkennen ons in het geschetste beeld.

Er zijn wat ons betreft een paar zaken die we willen benoemen.

Het onderzoek is altijd een momentopname. Zo zijn we net aan het overstappen naar een nieuw systeem om onze risico's in beeld te brengen en te houden. In het bestuursverslag 2023 zullen we de resultaten van onze risicoanalyse opnemen.

In de rapportage worden een aantal tekortkomingen van het ondersteuningsplan genoemd. Dit klopt niet. De meeste onderdelen zijn openbaar inzichtelijk en gepubliceerd op onze website, maar kennelijk niet gekoppeld aan het ondersteuningsplan. Wij gaan dit zo spoedig mogelijk administratief oplossen.

In de afgelopen vier jaar is het intern toezicht van het samenwerkingsverband gewijzigd van een ledenraad met commissie intern toezicht in een onafhankelijke Raad van Toezicht. De samenwerking met de schoolbesturen vindt plaats in een deelnemersraad. Sinds februari 2023 is de Raad van Toezicht voltallig en is de Raad bezig met verdere professionalisering.

Wij zijn het eens met de opmerkingen over de verbeteringen van de jaarverslaglegging. Wij dragen er zorg voor dat de professionalisering voortgezet wordt waarbij wij de bevindingen uit het vierjaarlijks onderzoek zullen betrekken.

In de verslaglegging van de verificatieonderzoeken wordt beschreven dat de begeleider passend onderwijs dezelfde stappen doorloopt als de school al gedaan heeft. Hier herkennen wij ons minder in. Sinds drie jaar hebben onze begeleiders passend onderwijs de werkwijze: er wordt samen met de leerkracht een plan gemaakt, om te voorkomen dat er geen passende adviezen worden gegeven. Uit het verificatieonderzoek blijkt dat deze werkwijze nog niet op alle scholen zo wordt gedeeld, ervaren of uitgevoerd. Dit is voor ons een belangrijke waarneming. Wij gaan ermee aan de slag.

Wij nemen dagelijks waar dat er op al onze scholen hard gewerkt wordt aan passend onderwijs en iedere school maakt daarin zijn eigen ontwikkelingsstappen. Een steekproef van vier scholen is hierdoor ons

inziens niet representatief voor alle scholen binnen ons samenwerkingsverband.

Inmiddels is er een collectief besluit genomen door de PO schoolbesturen, dat onze hele regio met hetzelfde OPP softwaresysteem gaat werken. De implementatie hiervan wordt in 2024 uitgerold.

In de rapportage zijn er door de inspectie een aantal aanbevelingen gedaan. Wij zullen deze aanbevelingen intern bespreken en nagaan op welke wijze wij er mee aan de slag gaan. Daarnaast dragen wij er natuurlijk zorg voor dat de genoemde tekortkomingen spoedig worden opgepakt.

Wij waarderen het zeer dat de inspectie constructief met ons mee heeft gedacht en bedanken de inspectie voor het gestelde vertrouwen.'

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

